

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Piotr Pełka
Dyrektor Departamentu
Monitorowania Pomocy Publicznej

DDO-52-16(2)/17/AK0

Warszawa, 1 kwietnia 2017 r.

Pani
Danuta Cichoń
Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
al. Łukasza Cieplińskiego 4
35-010 Rzeszów

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 stycznia 2017 r. (znak: RR-X.50.99.2016.RK), dotyczące wątpliwości w zakresie interpretacji przepisów Załącznika 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 *uznającego niektóre kategorie pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹* oraz art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis²* w odniesieniu do spółek parafialnych, po dokonaniu roboczych konsultacji ze służbami Komisji Europejskiej, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. Należy zauważyć, że określając zakres „jednego przedsiębiorstwa”, zarówno na podstawie przepisów art. 3 ust. 3 Załącznika 1 do rozporządzenia 651/2014, jak i art. 2 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013, bierze się pod uwagę wyłącznie relacje zachodzące za pośrednictwem przedsiębiorstw. Jak wynika z orzecznictwa sądów unijnych, pojęcie to jest w prawie europejskim rozumiane bardzo szeroko i obejmuje swoim zakresem wszelkie podmioty prowadzące działalność gospodarczą, niezależnie od ich formy prawnej i źródeł finansowania. Co więcej, nie ma znaczenia fakt, czy prawo krajowe nadaje danemu podmiotowi status przedsiębiorcy, ani czy są to podmioty nie nastawione na zysk (np. organizacje non-profit czy podmioty działające w sferze użytku publicznego). Przez działalność gospodarczą należy natomiast rozumieć oferowanie towarów i usług na rynku.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że także kościelne osoby prawne, takie jak np. parafie czy diecezje, mogą być uznawane za przedsiębiorstwa, o ile prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu prawa unijnego. Jeżeli natomiast prowadzą one taką działalność gospodarczą, należy uwzględniać je w trakcie określania zakresu „jednego przedsiębiorstwa” na podstawie Załącznika 1 do rozporządzenia 651/2014 lub art. 2 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013.

2. Struktura organizacyjna Kościoła jest mocno zhierarchizowana. W kontekście relacji diecezja-parafia przejawia się to m.in. w tym, że biskup (jedyne organ kościelnej osoby prawnej - diecezji) tworzy, znosi oraz dokonuje zmian w parafii, powierza sprawowanie urzędu swobodnie wybranemu proboszczowi (jedyne organowi kościelnej osoby prawnej - parafii), występującemu w imieniu parafii w załatwianiu wszystkich czynności prawnych), a w pewnych sytuacjach wyraża zgodę na rozporządzenie majątkiem parafii. Wydaje się zatem, że diecezja może wywierać dominujący wpływ na

¹ Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., dalej: rozporządzenie 651/2014.

² Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., dalej: rozporządzenie 1407/2013.

działalność parafii zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. b) i c) rozporządzenia 1407/2013. Jeżeli zatem obie te kościelne osoby prawne prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu prawa unijnego, to zarówno one, jak i kontrolowane przez parafie spółki parafialne, należy uznać za „jedno przedsiębiorstwo” i stosować do nich wspólny limit pomocy de minimis.

Należy dodatkowo wyjaśnić, że nie jest możliwe zastosowanie w tej sytuacji wyjątku określonego w pkt. 4 preambuły do rozporządzenia 1407/2013, zgodnie z którym jednostki gospodarcze, które są ze sobą powiązane wyłączenie dlatego, że każda z nich jest bezpośrednio związana z danym organem publicznym lub danymi organami publicznymi, nie będą traktowane jako wzajemnie powiązane. Poszczególne kościelne osoby prawne nie są organami publicznymi. Jak już natomiast zaznaczono, zacytowany fragment preambuły wprowadza wyjątek od ogólnej zasady i jako taki, nie może być interpretowany rozszerzająco ani stosowany na zasadzie analogii.

3. Z praktyki decyzyjnej Komisji Europejskiej i orzecznictwa sądów unijnych wynika, że definicja MŚP zawarta w Załączniku 1 do rozporządzenia 651/2014 ma na celu wyłonienie tych podmiotów, które ze względu na swoją wielkość mają utrudniony dostęp do kapitału, rynków zbytu, sieci dystrybucji czy nowych technologii i dlatego uprawnione są do korzystania ze specjalnych instrumentów pomocowych dla nich przeznaczonych lub ze zwiększonej intensywności pomocy. Mając na względzie tę wykładnię funkcjonalną sektora MŚP, służby Komisji - stosując analogię - przyrównały analizowaną sprawę do sytuacji, w której podmiotem dominującym wobec innych przedsiębiorstw jest organ publiczny (o ile w przypadku limitu pomocy de minimis wyjątek odnoszący się do powiązania z organem publicznym powinien być stosowany literalnie, o tyle w przypadku stosowania warunku, o którym mowa w art. 3 ust. 4 Załącznika 1 do rozporządzenia 651/2014, służby Komisji dopuszczają interpretację funkcjonalną). Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 3 ust. 4 Załącznika 1 do rozporządzenia 651/2014, przedsiębiorstwo nie może zostać uznane za MŚP, jeżeli 25% lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez organ publiczny (podmiot taki uznawany jest automatycznie za duży, bez konieczności obliczania odpowiednich wielkości dotyczących zatrudnienia oraz wyników finansowych). Przepis ten oparty jest na domniemaniu, że podmiot pozostający w związku z organem publicznym ma dostęp do reprezentowanych przez ten organ zasobów i potencjału, które w efekcie pozwalają na uniknięcie przez ten podmiot trudności, które napotykają typowe MŚP i stawiają go w lepszej sytuacji, niż podmioty o prywatnej strukturze właścicielskiej. Przedsiębiorstwo, które nie doświadcza tego typu trudności, nie może być kwalifikowane do wsparcia kierowanego dla sektora MŚP, nawet jeśli dane finansowe i dane dotyczące zatrudnienia wskazują na to, że nie jest ono dużym przedsiębiorstwem zgodnie z progami określonymi w art. 2 Załącznika 1.

Mając powyższe na uwadze należy zauważyć, że poszczególne kościelne osoby prawne mogą korzystać z zasobów Kościoła także w zakresie swojej działalności gospodarczej. Z kolei skala i zakres działania oraz wielkość struktur Kościoła wydają się świadczyć o możliwości uniknięcia przez nie trudności, których doświadczają zwykle MŚP. W związku z tym, kontrolowane przez parafie spółki nie mogą być uznane za MŚP, niezależnie od tego, jaka byłaby ich faktyczna wielkość, obliczana na podstawie odpowiednich danych finansowych oraz dotyczących zatrudnienia. W konsekwencji, nie ma w takim przypadku potrzeby dokonywania szczegółowych obliczeń tych danych.

Z poważaniem,
DYREKTOR
Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej;

Piotr Pelka